Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi / Mayıs-Haziran-Temmuz-Ağustos Cilt: 11 Sayı:2
Journal of International Multidisciplinary Academic Researches / May-June-July-August Volume: 11 Issue: 2
2024
www.joimar.com

PATRICIA HIGHSMITH'IN "KURBAN" HİKAYESİNİN DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

AN INVESTIGATION OF PATRICIA HIGHSMITH'S "VICTIM" STORY IN TERMS OF EMOTION REGULATION SKILLS

***İklimanur ZENGİN[1], Halide Gamze İNCE YAKAR[2]**

[1]Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
[2] Okan Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
***e-mail:** iklimanurzengin@stu.aydin.edu.tr

ÖZET
Bu çalışmada, Patricia Highsmith'in "Kurban" adlı hikâyesinin (1) kişilik örüntüsü (2) ebeveyn tutumları ve (3) toplumsal yapı, kavramları üzerinden "duygu düzenleme becerileri" bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır. Edebiyatın psikolojiye sunduğu vaka fırsatlarını kullanarak, edebi esere yönelik ortaya koyacağımız psikanalitik eleştirilerle, duygu düzenleme becerilerine ait unsurların sebepleri, sonuçları ve literatürle olan uyumu ortaya konmaya çalışılmıştır. İncelenen öykünün ergenlik sürecindeki gençlerin duygusal gelişimleri ve ebeveyn tutumları adına yol gösterici bir kaynak olduğu tespit edilmiştir.
Anahtar Kelimeler: Duygu düzenleme, edebiyat öğretimi, histrionik kişilik, ebeveyn tutumları

ABSTRACT
In this study, it is aimed to examine Patricia Highsmith's story "The Victim" in the context of "emotion regulation skills" through the concepts of (1) personality pattern, (2) parental attitudes and (3) social structure. By using the case opportunities that literature offers to psychology, we tried to reveal the reasons and results of the elements of emotion regulation skills and their harmony with the literature through psychoanalytic criticism of the literary work. It has been determined that the story examined is a guiding source for the emotional development and parental attitudes of young people during adolescence.
Key Words*:* Emotion regulation, literature teaching, histrionic personality, parental attitudes

GİRİŞ

Edebiyat ve psikoloji, insanlık tarihinin sosyal ilişkiler kurulmaya başlanan en derin dönemlerinden itibaren iç içe geçmiş iki önemli uzmanlık alanıdır. Ortaya konan sözlü veya yazılı edebi bir eserin, üreticisinin psikolojisini yansıtmaması veya psikolojinin bu üretimlerden yararlanmaması düşünülemez. Psikanalitik eleştiri kuramı çerçevesinde Patricia Highsmith'in Kurban adlı hikâyesini değerlendireceğiz. Bu hikâyede, ergenlik döneminde duygu düzenleme sorunları yaşayan bir genç kız vardır. Hikâyedeki karakterleri, kişilik örüntüsü, ebeveyn tutumları ve toplumsal yapı bakımından değerlendireceğiz.

Ergenlik, değişen hormonlar, beyin gelişimi, aile ile olan ilişki, akranlar ile olan ilişki, kimlik gelişimi gibi önemli süreçlerle ilişki içindedir. Bu süreçlerden bir veya birkaçında yaşanan sorunlar, çatışmaların ve uyum sorunlarının da olduğu zorlu bir dönemi de beraberinde getirir (Şahin & Özçelik, 2016). Ergenlik döneminde bireyin bağımsızlık ihtiyacı, benlik saygısının oluşumu, beden imgesinde değişmeler, çeşitli akran gruplarına karşı geliştirilen aidiyet hissi, cinsellik ve sınır kavramları oldukça önemlidir. Ergen bireyin yabancı bir ortamda bulunması veya kontrolünü kaybedeceğine ilişkin düşünceleri, yoğun bir kaygı yaşamasına sebebiyet verir (Törüner & Büyükgönenç, 2015).

Ergenlik sürecinde psikososyal uyumun en önemli değişkenlerinden biri duygu düzenlemedir. Duygu düzenlemede görülen herhangi bir problem çeşitli içe atım veya dışa atım

problemlerine neden olabilir. Duygu düzenlemede yaşanan zorluklar; ergenlik sürecindeki bireyde erken ve kontrolsüz cinsel ilişki, saldırganlık davranışları, davranış ve uyum bozukluğu, vücuda zarar veren çeşitli maddelere ilişkin bağımlılık geliştirme ve kendine yönelik zarar verme şeklinde birtakım dışa atım belirtilerine sebebiyet verebileceği gibi, bunların yanı sıra duygulanımda dalgalanmalar depresif ve kaygılı duygulanımlar olmak üzere temelde iki ana başlıkta nitelendirilen içe atım belirtilerini de ortaya çıkarabilmektedir (Rugancı, 2019).

Üzüntü, korku, tiksinme, öfke, şaşırma, ilgi ve mutluluk olmak üzere temel duyguların gelişimi bebeklik döneminde başlar ve süreğen bir biçimde devam eder. Bireyin 6. ve 10. haftalarda ebeveynlerinin yüzüne dikkatini verdiği ve onlar gülümsedikçe heyecanlı bir şekilde karşılık vererek daha pozitif hale geldikleri gözlemlenmiştir. Sosyal gülümseme denilen bu süreç bireyin algı kapasitesinin harekete geçmesiyle ortaya çıkar. Bireyler temel duyguların yanı sıra utanç, kıskançlık, gurur ve suçluluğu da kapsayan bir dizi yüksek düzeyli ve ikincil duygu kapasitesine sahiptirler. Tüm bu ikincil duyguların, benlik algımıza yönelik pek çok zararı veya iyileşmeyi kapsadığı görülmekte, bu duygular öz bilinçli duygular olarak adlandırılmaktadır. Kendisinin özel ve diğerlerinden ayrı bir birey olduğunu keşfeden çocuk, iki veya üç yaşlarındayken bu duyguları geliştirir. Bu duyguların ergenlik sürecinde kişilerarası ilişkilere yansıması ise bireyin ebeveyn tutumları ve içinde bulunduğu toplumun yapısına göre değişkenlik gösterir (Santrock, 2011).

Bireyin mevcut fiziksel görünümüne diğer insanlar tarafından değer biçildiği ve yoğun bir biçimde kaygı hissedilmesine neden olan sosyal görünüş kaygısı, daha çok ergen bireylerde görülmektedir (Gümüş, 2000). Çünkü ergenlik sürecindeki bireylerde kişinin kişisel ve sosyal kimliği henüz yeni oluşmakta ve bireyin beden imajına verdiği önem ve değer giderek artmaktadır (Kaplan,2022).

Ergenlik dönemindeki bireyler genellikle diğer insanların ve kendilerinin görünüşleri ile ilgili çeşitli değerlendirmeler yaparlar. Aynı zamanda çeşitli akran gruplarında kendi görünümlerine ilişkin başkalarının değerlendirmelerinden kaynaklı olarak da ergenlerin sosyal görünüş kaygısı yaşadığı, bu kaygıdan kaynaklı olarak da öznel iyi oluşlarının etkilenebileceği ortaya konmuştur (Ercan, 2001).

Duygu Düzenleme

Sigmund Freud'un psikoseksüel gelişim evrelerine yer verdiği teorisinde; içsel duygusal dürtüler ile bireylerin kendi ifadelerini düzenleyebilme veya kontrol edebilme durumları arasındaki çatışma ele alınmıştır. Freud'a göre savunma mekanizmaları aracılığıyla yeniden düzenlenemeyen duygusal arzular, beraberinde kaygı ve psikopatolojiyi getirmektedir. Psikanalitik teoride savunma mekanizmalarının duygu düzenleme işlevi gördüğü varsayılmakla birlikte; bu savunma mekanizmaları aynı zamanda güçlü gizil anlamlarından kaynaklı olarak tahammül edilmesi zor olan duyguların yoğunluğunu azaltmayı, bu duyguları dönüştürmeyi veya bu duygulardan kaçmayı da sağlar.

Ergenlik sürecindeki bireyler; fiziksel, ruhsal ve sosyal anlamda gelişim yaşarken birbirinden farklı duygularla baş etmekte, bunu yaparken de çeşitli yöntemler kullanmaktadır. Duygunun yaşandığı anda problemleriyle etkin bir biçimde baş edebilen ve olumlu değerlendirme yapabilen bireylerin, duygularını etkin bir şekilde düzenleyebildiği görülmüştür. Buna karşın yüksek düzeyde kaçınma davranışı gösteren ve yaşadığı durumu tehdit edici olarak

nitelendiren bireyler ise duygularını etkin bir biçimde düzenlemekte yetersiz kalmaktadır (Zalewski, Lengua, Wilson ve ark, 2011).

Olumsuz geçmiş yaşantılar, duyguları yönetebilme çabalarında çocuk ve ergenler için belirli stres durumlarına karşı tampon görevi görürken, aynı zamanda çocuğun diğer risk ve taleplere karşı kırılganlığını artırabilmektedir (Thompson, 1996).

Sosyoduygusal gelişim ve okuma arasındaki ilişki, farklı yaşam dönemlerinde ve hatta erken çocuklukta bile açıktır. Ortak kitap okumanın çocukların sosyal bağlar ve yakınlık kurmasında, bağlanmasında rolü büyüktür. Sosyal ve duygusal boyutların örtüşmesinde, çocuklar yetişkinlerle iletişim kurmanın uyumlu yollarını inşa etmeye başlar ve böylece sosyal süreçlere dahil olurlar (Batini ve ark., 2021).

İnsanlarda var olan duygular çeşitli parametrelerle birlikte duygusal tepkiyi oluştururken; duygu düzenlemeye ilişkin süreçler, duygunun yoğunluğunu, kalitesini, ortaya çıkış noktasında zamanlamasını ve dinamik özelliklerini önemli bir biçimde etkiler. Bu sebeple duygu düzenleme süreçleri, yaşanan duygusal deneyimi önemli ölçüde etkiler. Duygu düzenlemeye ilişkin süreçler, duyguyu mevcut bağlama daha uyumlu bir hale getirirken, planlanmış davranış örüntülerini desteklemek amacıyla etkili bir tetikleyici olarak da kullanılır (Thompson,1994).

Öğrencilerde duygusal gelişim, geçmiş yıllarda yalnızca biyolojik bağlamda incelenirken Thompson (1994) tarafından insanlarda ortaya çıkan belirli duygusal yanıtların; esnek yani sterotipik olmayan, aşırı uyarıcı olmayan biçimde performans artırıcı veya durumsal olarak duyarlı biçimleri olduğu ve tüm bu duygu ifadelerinin değişen koşullara etkili ve hızlı bir biçimde uyum sağlamayı kolaylaştırdığı ortaya konulmuştur.

Patricia Highsmith'in Yaşam ve Yazın Öyküsü

Patricia Highsmith, 19 Ocak 1921 yılında dünyaya gelmiştir. Psikolojik gerilim romanları yazan, Amerikalı bir yazardır. Yazarın kariyeri boyunca yazmış olduğu 22 romanı ve çok sayıda kısa öyküsü bulunmaktadır. Eserleri, sinemaya da uyarlanmıştır. Eserlerinde varoluşçu edebiyatı merkeze alan yazar, kimlik ve popüler ahlak kavramlarını sorgulamıştır. Romancı Graham Greene tarafından "kaygı şairi " olarak adlandırılmıştır (Schenkar, 2011). Patricia Highsmith'in eserlerine ısrarcı bir olumsuzluk hâkimdir (Trask, 2010).

Highsmith'in romanları, şiddet, sınıflar arası kıskançlık ve sosyal yabancılaşma gibi kamu fenomenlerini, kuşatılmış özel bir alanın varoluşsal krizleri olarak temsil ederek bu entelektüel zemini şekillendirmeye yardımcı olmuştur (Mangrum, 2015).

Patricia Highsmith'in Kurban Adlı Hikayesi

Patricia Highsmith'in Kurban adlı hikayesi, Murathan Mungan'ın 2022 yılında Metis Yayıncılık'tan çıkan Çocuklar ve Büyükleri adlı seçkisinde Türkçe olarak yayınlanmıştır.

Catherine 16 yaşlarında genç bir kızdır. Dört beş yaşlarından genç kızlığına kadar geçen sürede pek çok dürtüsel eylemde bulunmuştur. Annesinin kıyafetlerini giymesi ile başlayan hikâyesi, takma saç takması, topuklu ayakkabı giymesi, tanımadığı kişilerin arabasına binmesi, kontrolsüz cinsel ilişkiler yaşaması şeklinde devam etmiştir. Başlangıçta, Annesi Ruby, kızının hareketlerindeki değişimleri yaşına göre olağan bulurken, babası davranışlarının olağandışı olduğunu düşünmektedir ancak herhangi bir müdahalede bulunmaz. Catherine,

ailesine vücudundaki çürük ve morlukları anlatmakta, cinsel ilişkilerinden bahsetmekte ve tüm bunları yaparken de başka insanların ona şiddet uyguladığı durumlar veya tecavüze uğradığı anlatılar oluşturmayı sevmektedir. Çünkü ailesinin ilgisini üzerine çekmenin tek yolunun bu olduğunu düşünmektedir. Catherine bütün bu anlatılarda kendisini kurban rolünde gösterirken hayatına aldığı kişileri -başta tecavüz suçlamasıyla hapis cezası alan komşularının bir yakını olan Doktor Norman olmak üzere- zan altında bırakarak kendisiyle birlikte onlara da zarar vermektedir. Ancak bir süre onların da bu tecavüz senaryolarına aldırış etmediğini anlayan Catherine, ailesinden çok uzağa uçak hostesi olarak çalışmaya gitmiştir. Uzunca bir süre ailesine maddi destekte bulunan Catherine'den bir süre sonra bir daha haber alınamamıştır.

Catherine

Yoğun ilgi ve onay arayışı olan, çarpık bir beden algısına sahip, kendilik değerinde ve benlik saygısında bozulmalar olan, ailesiyle kuramadığı sağlıklı iletişimi, karşı cinsten partnerlerle sağlıksız bir biçimde kurmak için çabalayan ve bağımlı özellikleri sebebiyle sürekli romantik ilişki arayışında olan bir genç kızdır. Histrionik kişilik yapılanmasına sahip olduğu için de bilinçli farkındalığa ilişkin edimlerin çoğunu aktif olarak dışarıda bırakma eğilimi göstermekte, diğer her şeyi kendisi için tehlikeli olarak gördüğünden, sadece duygusal olarak yüklü olanı içe alan ve nevrotik örgütlenmede bulunan kişilere göre oldukça yüzeysel bir tarza sahiptir (Millon ve ark., 2004). Hikâyenin başlığında yer alan "Kurban" baş karakter olan Catherine'i çağrıştırsa da esas kurbanların onun sağlıksız davranışları sebebiyle zarar verdiği partnerleri olduğu düşünülebilir. Kapı komşularının misafiri olan doktor Norman karakteri ise buna iyi bir örnek olarak verilebilir. Catherine ailesinden koşulsuz bir biçimde alamadığı ilgi ve sevgiyi ancak kurban rolüne girerek alabileceğini düşündüğü için yansıtmalı özdeşim savunma mekanizması ile kendi içindeki kötü yanları partnerlerine aktarmakta ve kendisi de dahil etrafındaki herkese cinselliği istemediğine inandırmak için tecavüze uğradığını düşündürtmektedir.

Ailecek gittikleri Meksika gezisinde ortadan kaybolan Catherine, geri döndüğünde anne ve babasına tecavüze uğramış olduğunu anlatırken, olayın failini "Hoş bir adamdı, İngilizce biliyordu, otomobilinde maymun varmış, ona bakmamı istiyordu ve kuşkucu bir tipi yoktu bence." şeklinde anlatmıştır. Bu durum histirionik karakter yapılanmasına sahip kişilerin duygusal tepkilerinin aşırı vurgulanması sonucu mantığın geri planda kalışı ve sürekli değişen bir bilinç akışına sahip olmanın getirisi olan sansürlenmemiş duygusal ifadeler kullanmaları ile ilişkilendirilebilir (Millon ve ark., 2004).

Histrionik kişilik özelliklerine sahip olan bireyin başka insanların kendilerine yönelik ilgisi ve dikkati vazgeçilmez ve bağımlı oldukları şeylerdir. Bu kişiler, başkalarının dikkati olmadan kendilerini yetersiz olarak algılar ve hemen ilginin tekrardan kendilerine yönelmesi için çaba gösterirler (Millon ve ark., 2004). Buna örnek olarak Catherine'in Norman'ı şikâyet ettikten sonra hanım hanımcık bir tarzla işi olsa da olmasa da mahkemeye gitmesi örnek olarak gösterilebilir. Bu kısım hikâyede kurban rolünün sefasını sürmek isteyen Catherine'in ilgiyi kaybetmemek adına kıyafeti, saçı ve makyajında mevcut durumuna uygun tiyatral değişiklikler yapması şeklinde betimlenmiştir.

Histrionik karakterler, yaş aldıkça ve yıllar geçtikçe diğer insanların çekici ve ilginç bulabileceğini düşündükleri niteliklere ve davranışlara ilişkin daha duyarlı bir hale gelir ve bunları uygulama noktasında da ustalaşırlar (Millon ve ark., 2004). Hikâyenin ana karakteri olan Catherine de on bir yaşına geldiğinde annesine ait kıyafetlerle oyun oynamaktan

vazgeçmiş, kendine ait olan boyunu on santim uzatmasını sağlayan topuklu ayakkabıları, makyaj malzemelerini ve takma saçı elde etmiştir.

Histrionik kişilik yapılanmasına sahip bireylerde sıradan, ezberci ve kesin olanı beğenmeme ve bununla bağlantılı olaylardan kaçınma ve durumların içinde yer almama gözlemlenir (Easser ve Lesser,1965). Nitekim hikâyede Cathy'nin evinden on beş kilometre uzaktaki göle giderken arkadaşı Joey'le birlikte gitmek yerine babasının tüm uyarılarına rağmen daha heyecanlı olduğunu düşündüğü için otostop yapmayı tercih etmesi de sıradan olandan kaçınması durumuna örnek teşkil eder. Histrionik karakterlerde heyecan duygusu ve duyguya bağlı olan çeşitli hayaller arasında önemli bir bağlantı bulunmaktadır. Bu hayaller, mevcut ilişkileri yükseltmek, süslemek ve cinselleştirmek amacıyla kullanılmakla birlikte neredeyse her zaman cinsellik veya romantik edimlerle ilgilidir (Easser & Lesser,1965).

Favazza (1998) tarafından kendine zarar verme davranışı; bilinçli bir şekilde intihar niyeti olmaksızın vücut dokusunun kasten, doğrudan yok edilmesi veya değiştirilmesi şeklinde tanımlanmıştır. Pattison & Khan (1983) kendine zarar verme davranışlarını doğrudan/dolaylı, ölümcüllük ve tekrarlama değişkenleri olmak üzere üç değişken kullanarak incelemişlerdir. Bireyin kendine doğrudan verdiği zararlar kısa bir zaman dilimi içerisinde ortaya çıkarken, dolaylı kendine zarar verme davranışının ortaya çıkışı uzun bir süre boyunca gerçekleşir. Doğrudan kendine zarar vermede bilinçli bir niyet varken, dolaylı kendine zarar vermede mevcut davranışın kişide yaratabileceği tahribata ilişkin farkındalığı yoktur, bu sebeple bu durumda bilinçli bir niyetten söz edilemeyebilir. Ölümcüllük değişkeni, zarar verme sonucu hayati tehlikenin söz konusu olup olmadığını ifade eder. Tekrarlama değişkeni ise davranışın bir kez veya çoklu biçimde ortaya konduğunu belirtir. Dolaylı zarara örnek olarak Cathy'nin göle giderken babasının tembihlerine rağmen nispeten daha güvenilir olan erkek arkadaşı Joey'in arabasına binmek yerine, otostop çekmesi verilebilir. Doğrudan zarara örnek olarak Catherine'in cinsel birliktelikleri ve hikâyenin sonunda esrar kullanmaya başlaması örnek olarak gösterilebilir.

Histrionik kişilik özelliklerine sahip bireylerde bastırma, regresyon(gerileme) ve cinselleştirme savunma mekanizmalarının kullanımı yoğundur. Bu kişiler genellikle karşı-fobik şekilde davranışlar sergilerler, bu da fantezilerinde karşı cinsten bireylere ilişkin varsaydıkları tehlike ve güçle alakalı endişelerinden kaynaklanmaktadır (McWilliams, 1994). Hikayede yer alan Catherine'in "Kızıl saçlıydı, yirmi sekiz yaşlarında vardı. İriyarı, güçlü bir adamdı." diyerek tanımladığı ve kendisine tecavüz etmekle suçladığı adamın asla bulunamayışı ancak doktorların sağlık muayenesinde tecavüzü doğrulamaları karşı-fobik davranışlara örnek olarak gösterilebilir.

Kendi kendine zarar verme davranışının işlevsel açıklamaları arasında duygu düzenlemeye ilişkin açıklamaların en çok deneysel desteği aldığı gözlemlenmiştir. Bireyin kendine yönelik verdiği zararlar, genellikle iç dünyasında gerçekleşen ezici duygusal durumları düzenlemek ve meydana gelen duyarsızlaşma hissini bozmak için gerçekleştirilir (Lang & Patel, 2011).

Çocukluk çağında yaşanan travmatik olayların birey üzerindeki etkisi, bireyin günlük yaşantısındaki işlevselliğini ve sosyal bağlamda uyum sağlama becerisini bozar (Lang & Patel, 2011). Catherine'in çocukluğundan itibaren kendisine verdiği zararlar, savunma mekanizmaları ile bilinçten kısmen uzaklaştırılsa da bilinçdışında yer alarak benliğin uyumunu bozucu bir biçimde bireyin işlevselliğinde bozulmalar yaratabilir. Buna hikayede Catherine'nin sağlıklı bir biçimde ilişki kurduğu hiç yakın arkadaş veya romantik ilişkisi olmayışı örnek olarak verilebilir.

Catherine'in Annesi Ruby

Ruby, kızının bedeninde ve ruhunda oluşan tahribatları önemsemeyen ve kızının yaşından büyük davranışlarını normalleştiren bir annedir.

Easser & Lesser (1965), kadın histrionik hastaların annelerinin; kızlarının daha sonrasında hayal kırıklığı ile sonuçlanabilecek kendi romantik hayallerini yaşamalarını isterken, aynı zamanda sosyal yaşama ve toplumsal dünyaya ilişkin ilgi alanlarını koruyan kişiler olduğunu belirtmişlerdir. Hikâyede yer alan Catherine karakterinin annesi Ruby'nin kızının vücudunda yer alan çürükleri ve kendinden yaşça büyük bir görüntüye sahip olmak için dış görünüşünde yaptığı değişiklikleri önemsememesi, eşi Vic'i aşırı korumacı bir baba olduğunu söyleyerek eleştirmesi, bu duruma örnek gösterilebilir. Ayrıca Millon ve ark., (2004) kız çocuğunun anneden algıladıkları yetersiz ve soğuk tutuma ilişkin, yoğun korku duyguları, onay beklentisi ve duygu izolasyonu geliştirdiklerini ortaya koymuşlardır.

Catherine'in Babası Vic

Vic, kızının gördüğü zararlar konusunda ona karşı suçlayıcı tavırlar takınan, olası zararların kızı Cathy'nin kendi davranışlarından kaynaklandığını düşünen bir babadır.

Histrionik kişiliklerin baba kız ilişkilerinde, babaların kızlarının ergenlik dönemine erişmesiyle birlikte başlayan; önceden sahip oldukları cinsel ve romantik ilginin, baştan çıkarıcı bir durumdan kınamaya yönelik söylemlere dönüşmesi görülür (Easser & Lesser, 1965). Hikâyede yer alan Catherine karakterinin babası Vic, kendisi on üç on dört yaşlarına bir oğlan çocuğu olsa, Cathy'yi itici bulacağına ilişkin düşünceleri bu duruma örnek olarak sunulabilir.

Toplumsal Yapı

Ergenlik sürecinde gençler, sürekli yeni durumlarla karşılaşır, yeni insanlarla tanışırlar ve karşılarına çıkan bu yeni bağlamlarda kendi kimlikleri, onlara yeni veya deneysel bir yapı olarak görülebilir (Kernis, 2003). Tıpkı hikâyede on iki yaşına basmak üzre olan Catherine'in yaşadığı bölgede yer alan çocukların göle gittiğini keşfetmesi süreci gibi. Catherine'in bu yeni deneyimle karşılaştığında otostop yapmayı deneyimlemesi de kimlik arayışındaki deneysel yollardan biri olarak görülebilir. Ancak zaman zaman kişinin gerçek benliğini olduğu gibi ifade etmesinin toplumsal yapı içerisinde çeşitli sosyal yaptırımları olabilir. Birey bu sosyal yaptırımlardan kaçınmak adına birtakım yalanlar söyleyebilir veyahut kendi benliğindeki mevcut gerçekliği egosuna zarar vereceğinden sahte bir benliğe inanabilir. Catherine'in önce anne ve babasının ilgisini daha sonra da çevresindeki diğer insanların ilgisini çekmek amacıyla önce bedeninde sonra yaşam tarzında yaptığı değişiklikler, daha sonra da daha da ileriye gidip ailesine sık sık tecavüze uğradığını söylemesi bir süre sonra çevresindeki insanlar tarafından değersizleştirilmesine sebebiyet vermiştir. Bu değersiz hissetme durumu ve değersizlik duygusunun regüle edilemeyişinden kaynaklı olarak da Catherine hep daha ileriye gitmiş, gittikçe kendini daha da "kurban" olarak göstermek istemiştir. Oysa otostop çekmek, cinsel birliktelikler gibi kendine zarar verdiği dürtüsel davranışların altında gerçek arzular yatıyor olabilir. Ancak bu arzular toplum tarafından onaylanmayacağı için Catherine kendini edilgen bir konumda gösteriyor olabilir. Kernis (2003) kısaca benliğin bazı ihtiyaç ve değerlerinin toplumun ihtiyaç ve değerleri ile uyumlu olmayışı durumundan bahsetmiştir. Ayrıca gerçek yani otantik benliğin kişinin farkındalık düzeyinin yüksek oluşu ve durumlara ilişkin değerlendirme yetilerinin tarafsız oluşuna bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Ancak Catherine yaşadığı tüm olaylarda kendinden taraf olmuş, diğer kişilere verdiği zararları daima

göz ardı etmiştir. Buna ek olarak Catherine'in kendi yaşamına dair farkındalığının düşük olduğu söylenebilir. Çünkü Catherine ilgili olduğu biyoloji dersinde öğretmeni tarafından desteklenen çizim yeteneğini fark etmemiş, önce Doktor Norman'ın ilgisini çekmek için hastabakıcı olmak istemiş daha sonra farklı ülkelerden çok daha fazla insanın ilgisini çekebileceği bir mesleğe yönelmiş, hostes olmayı tercih etmiştir. Dolayısıyla Catherine'in duygularını düzenleyememekten ötürü ortaya koyduğu tüm davranışlarının altında otantik yani gerçek benliğinden uzaklaşması durumu yer almakta, Catherine karakterinin kendisine verdiği zararların tamamı "başka biri olma yolunda", sahte bir benliğe sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Yazar hikâyenin sonunu açık uçlu bırakarak, okuyucunun Catherine'in kendisine en büyük zararı verdiğini, son ilgi çekmesinin yolu olarak da ölümü seçtiğini düşündürtmek istemiştir.

SONUÇ

Patricia Highsmith'in, "Kurban" adlı hikâyesinin başlığından da anlaşılacağı üzere sevgiyi ancak kurban rolüne girerek alabileceğini düşünen 16 yaşındaki Catherine, onun yaşından büyük davranışlarını normalleştiren bir anneye, suçlayıcı bir tavır takınan ancak koruyucu ve önleyici olmayan bir babaya, destekleyici olmayan bir toplumsal ortama sahiptir. Çalışmamızda kişilik örüntüsü, ebeveyn tutumları ve toplumsal yapı, kavramları üzerinden "duygu düzenleme becerileri" bağlamında değerlendirmeler yapılmıştır. Okullarda gerçekleştirilmesi beklenen önleyici rehberlik çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünüldüğünden bu çalışmada, Patricia Highsmith'in "Kurban" adlı hikâyesindeki karakterlerden yola çıkarak, psikanalitik bir eleştiri yapılmıştır. Araştırmanın bu bağlamda literatüre katkı sağlayacağı, başta okul psikolojik danışmanları olmak üzere alanda çalışan uzmanlara, öğretmenlere ve öğretmen adaylarına yeni fikirler vereceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Easser, B. R., & Lesser, S. R. (1965). Hysterical personality: A reevaluation. *Psychoanalytic Quarterly,* 34, 389–405.

Ercan, L. (2001). Ergenlik döneminde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 47-58.

Favazza, A. R. (1998). The coming of age of self-mutilation. *Journal of Nervous and Mental Disease,* 186, 259-268.

Gümüş A. E. (2000). Üniversite öğrencilerinin yalnızlık ve beden imgelerinden doyum sosyal kaygı düzeyleri ile ilişkisinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 33*(1), 99-108.

Göka, E., Yüksel, .V. & Göral, F.S. (2006). Projective indetification in human relations. *Turkish Journal of Psychiatry,17*(1),1-9.

Kaplan, V. (2022). Öğrencilerin sosyal görünüş kaygı düzeylerinin incelenmesi (Kayseri ili örneği). *Humanistic Perspective,* 1, 107-125.

Kernis, M.H. (2003). Toward a conceptualization of optimal self-esteem. *Psychological Inquiry: An International Journal for the Advancement of Psychological Theory, 14*(1), 1-26.

Berk, L. E. (2013). *Bebekler ve çocuklar*. (N. Işıkoğlu, Çev.). Ankara: Nobel.

Lang, C. M., & Sharma-Patel, K. (2011). The relation between childhood maltreatment and self-injury: A review of the literature on conceptualization and intervention. *Trauma, Violence, & Abuse, 12*(1)*,* 23-37.

Mangrum, B. (2015). The age of anxiety: Patricia Highsmith, existential psychology, and the "decline"of American naturalism. *American Literature, 87*(4), 769-798.

McWilliams, N. (1994). *Psychoanalytic diagnosis: Understanding personality structure in the clinical process.* New York: The Guilford Press

Millon, T., Grossman, S., Millon, C., Meagher, S. ve Ramnath, H. (2004). *Personality disorders in modern life.* (2nd ed.). Canada, New Jersey: John Willey

Pattison E.M., Kahan, J (1983). The deliberate self-harm syndrome. *Am J Psychiatry* 140, 867-872.

Rugancı, R. N. (2019). *Psikolojik belirtilerin ya da bozuklukların ard alanı: Kendiliğin ve duygulanımın düzenlenmesi.* Ankara: Türkiye Klinikleri.

Santrock, J. W. (2011). *Yaşam boyu gelişim*. (Çeviri Ed G Yüksel). Ankara, Nobel.

Schenkar, J. (2009). "Appendix 1: Just the Facts". *The Talented Miss Highsmith: The Secret Life and Serious Art of Patricia Highsmith* (1st ed.). St. Martin's Press.

Schenkar, J. (2011). "After Patricia". The Paris Review.

Şahin, Ş., & Özçelik, Ç. Ç. (2016). Ergenlik dönemi ve sosyalleşme. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi, 5(1),* 42-49

Thompson, R. A., & Calkins, S. D. (1996). The double-edged sword: Emotional regulation for children at risk. *Development and Psychopathology, 8,* 163-182.

Törüner, E., Büyükgönenç, L. (2015). *Hastanede yatan çocuk. bölüm 6 ve kronik ve yaşamı tehdit edici hastalığı olan çocuk*. Bölüm 7. E. Törüner ve L. Büyükgönenç (Ed.), Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları içinde (s.182-218). Ankara: Nobel Tıp Kitabevi.

Trask, M. (2010). Patricia Highsmith's method. *American Literary History, 22*(3), 586-614.

Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. *IDS Practice Papers,* 1-10.

Zalewski, M., Lengua, L. J., Wilson, A. C., Trancik, A. & Bazinet, A. (2011). Associations of coping and appraisal styles with emotion regulation during preadolescence. *J Exp Chıld Psychol,* 110, 141-158.

EXTENDED ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine Patricia Highsmith's story "The Victim" in the context of (1) personality pattern, (2) parental attitudes and (3) social structure, "emotion regulation skills" through concepts. In the examined work, the difficulties experienced by a sixteen-year-old girl in regulating emotions and various physical and mental harms she caused to herself are discussed, and all these are examined within the scope of the relevant literature. While the emotions that people have together with many parameters generate the emotional response; the processes related to emotion regulation significantly affect the timing, intensity, quality and dynamic characteristics of emotion in the transition to emotional response. For this reason, the skills related to emotion regulation also significantly affect the process of making sense of the emotional experience experienced. Emotion regulation processes make the emotion more compatible with the current place, time and situation, while at the same time acting as an effective trigger to support planned behavior patterns (Thompson, 1994). While emotional development in students has been studied only in a biological context in the past years, a study conducted by Thompson (1994) indicated that certain emotional reactions that occur in humans are performance-enhancing, non-standard and strict, that is, flexible and appropriately sensitive to the situation, in a way that is not overly stimulating. In addition, it has been shown that all these expressions of emotion facilitate a person's social adaptation by responding effectively and quickly to changing conditions. The unreliable social structure drawn by Patricia Highsmith, who focuses on existentialist literature in her works, in this story is discussed through the existential concept of "authenticity". The attitudes and behaviors of Catherine's mother Ruby and Catherine's father Vic towards their daughter in the

story were discussed in detail in the light of the relevant literature, which caused some histrionic personality traits of Catherine, and our work was supported by some quotes taken from important and striking parts of the story for the reader. In the relevant literature, individuals with histrionic personality who exclude actions related to provincial awareness use regression, sexualization and suppression defense mechanisms in many places in their daily lives (McWilliams, 1994; Million et al., 2014) stated, it has been stated that these defense mechanisms arise in relation to the way of perceiving other people and society. Unable to freely reveal her own self within an unreliable social structure, Catherine exhibited counter-phobic behavior, conveyed her unconscious sexual desires and desires related to sexuality to all the important people around her, especially her mother and father, in the form of "being raped by others" and assumed the role of a victim. Thanks to this victim role, Catherine has resorted to this path in order to satisfy the need for attention and approval that has not been met for a long time in the process from infancy and childhood to adolescence. On the one hand, Catherine's secondary gains gained by entering the role of victim support the missing sides of her self, although the damage to the self seems to be repaired in this way, in fact, Catherine's behavior causes very great damage to her in a big way. Catherine does not have conscious awareness of the harm she has caused to herself due to her histrionic personality structure. Catherine is a 16-year-old girl with the characteristics of histrionic personality disorder. They experience problems such as seeking attention and approval, distorted body perception and family miscommunication. Catherine's process, which starts with behaviors such as wearing her mother's clothes, wearing fake hair, wearing heels, turns into risky actions such as uncontrolled sexual relationships and getting into a car with people she doesn't know. Catherine makes up lies to hide the bruises and bruises on her body from the family and tells that she was raped. Since he cannot receive attention and love from his family, he tries to manipulate his partners by entering the role of a victim and using a reflective identity defense mechanism. At the end of the story, Catherine moves away from the family and starts working as an airplane stewardess. After a while, communication with his family breaks down and he cannot be heard from. The story reveals Catherine's tragic past and how domestic dynamics have affected her. The story deals with Catherine's traumatic experiences, how her defense mechanisms and self-perception are disrupted. Accordingly, Catherine can be considered to have the characteristics of histrionic personality disorder. Catherine's refuge in the victim role and interest-seeking stems from domestic miscommunication and apathy. In this story, the importance of family communication and the need to meet the emotional needs of children are emphasized. Using the case opportunities offered by literature to psychology, it has been tried to reveal the causes, consequences and compatibility of the elements of emotion regulation skills with literature with the psychoanalytic criticisms that we will put forward for the literary work. As a result of the examination, an individual who grows up in an unsupportive society structure with neglectful parents and cannot receive the attention he cannot receive from his caregivers, the love and trust he cannot receive from his surroundings is seen. It is thought that these elements have a share in the deterioration of this young individual's self-esteem and self-worth, the fact that he has a distorted body perception and the unhealthy way of communication he establishes with his partners. The building blocks of the story of Catherine, the main character of the story, have been examined on the basis of various psychological concepts, and data on the histrionic personality structure of the main character have been revealed. It is thought that the examined story is a guiding resource for the emotional development and parental attitudes of young people during adolescence.